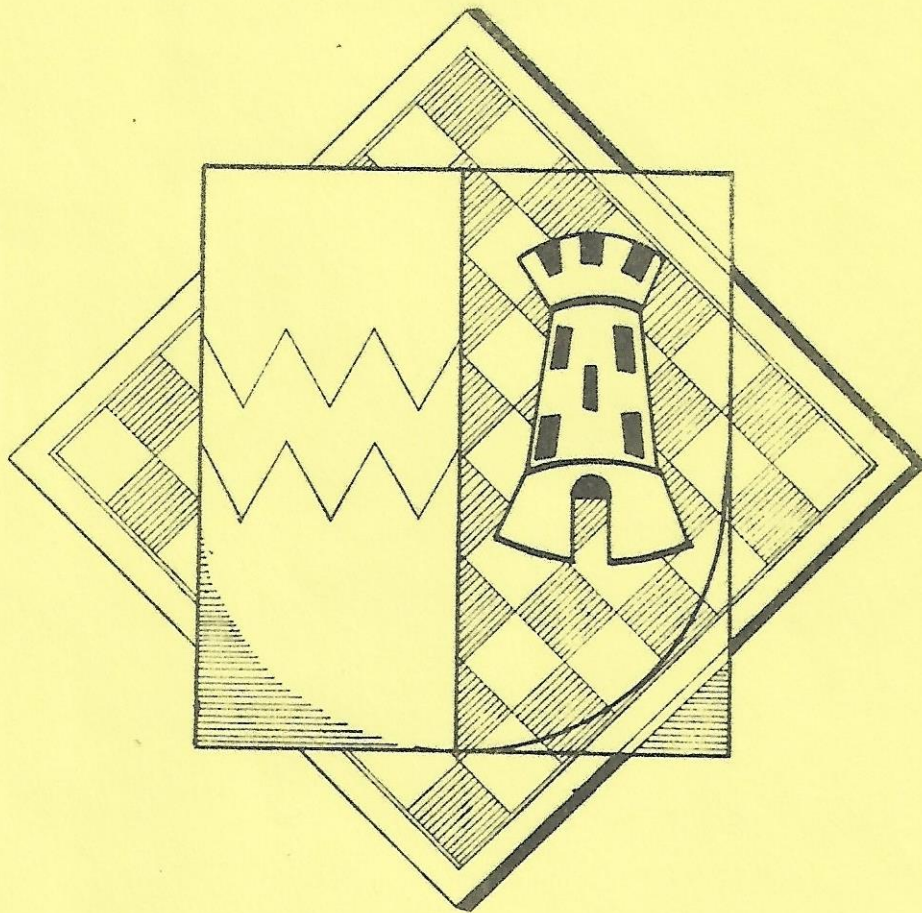

Segeting

OVERSCHIE SCHAAKT

JUN 1977

*Verenigingsavond elke vrijdag 20.00 uur.
Rotterdamse Rijweg 10, Overschie - Telefoon 15 76 20*

OVERSCHIE SCHAAKT

KLUBBLAD VAN HET SCHAAKGENOOTSCHAP OVERSCHIE - OPGERICHT 23 JAN. 1936
REDAKTIE: D.P. Liefhebber, B. Bosstraat 23, Rotterdam-3008, tel. 010-155747.

BESTUUR:

Voorzitter : F.F. v.d. Bergh, Wijnkoopsbaai 94, Capelle a/d IJssel
tel. 010-507593

Secretaris : F.E.A. v. Leeuwe, Coolhaven 54, Rotterdam-3006, tel. 010-767662

Penningmeester : R.J. Kloek, Berkelselaan 15a, Rotterdam-3011, tel. 010-656443

Wedstrijdleader: J. v.d. Vaart, A. Agneslaan 202, Vlaardingen-3170,
ex. tel. 010-744101

Wedstrijdleader: J.G. Höhne, B. Ballotsingel 94, Schiedam-3150.
in.

Commissaris van P. Heuving, Dahliastraat 60c, Rotterdam-3025, tel. 010-847904
materiaal :

Medewerkers aan H.J. v.d. Herik
dit nummer: M. Degeling (diagrammen - voorwoord - ALV)

JUNI 72

VOORWOORD

Dit nummer is een "Special". Een nummer volgeschreven door - over - en voor H.J. v.d. Herik. Veel uren zweten en menig nachtje niet slapen zijn de gevolgen geweest van één afgebroken partij. Jaap heeft nu ongetwijfeld spijt van zijn besluit te laten arbitreren. Gewoon uitspelen had ongetwijfeld minder tijd gekost, maar dan had u dit alles moeten missen. Neem er gerust een bord bij, het is boeiend genoeg en u zult het nodig hebben ondanks de 19 diagrammen die Degeling hiervoor moest fabriken. En nog is het verhaal niet uit want ... inmiddels heeft Oldenzaal geprotesteerd en het muisje krijgt een alsmaar langere staart. Laat u deze hoofdschotel niet ontgaan.

A.L.V.

Achter deze illustere afkorting schuilt de Algemene Ledenvergadering van het Schaakgenootschap "Overschie". Het zou een bewogen vergadering worden. Dat mag toch gerust worden gesteld. Wel, de objectieve waarnemer zal hem als erg inefficiënt kwalificeren. Een babylonische spraakverwarring dreigde toen Degeling bij punt 2 "De notulen" over de verslagen van voorvorig jaar en zelfs van voorvorig jaar begon te vragen. Het bestuur zoekt het op. En het is nog lang geen twee voor twaalf. Bij het verslag van de intern-wedstrijdleader blijkt Oosthoek zeer boos over zijn gemiste kansen. Om de verhitte gemoederen te kalmeren wordt een kopje koffie, naar later blijkt voor rekening van de club, voorgesteld. Dat helpt en na een kwartier kan de penningmeester onder vuur worden genomen. Deze blijkt echter goed voorbereid en na enkele charges wordt hij onder applaus ge-dechargeerd. De Commissaris van Materiaal moet op de vingers worden getikt. Hij heeft geen verslag klaar maar uit het hoofd volgt toch een redelijke indicatie over de stand van zaken in de klubkasten. En dan volgt de bestuursverkiezing. Het gehele bestuur treed af, zoals moet, en stelt zich bijna geheel herkiesbaar,

zoals het behoort. Zowaar, in jaaaaren niet voorgekomen, is er voor het voorzitterschap een tweede kandidaat in de persoon van Ed van Musscher. Samen met Frits v.d. Berg beleefde hij op 22 april 77 reeds zijn 25e mei. De grote verkiezing. Per ongetekende briefjes werd frits tot duidelijk winaar uitgeroepen (20 voor, 8 tegen, 1 blanco). De juiste samenstelling van het bestuur ziet u hierboven.

De begroting werd geaccepteerd wat tevens een verhoging inhield van de jaarcontributie tot f 100.--.

Dat zo'n nieuw bestuur ook niet alles is bleek alras toen zij voor de zomer- en wintercompetitie "carte blanche" vroeg (en kreeg). Wel werden de teams voor de externe competitie bepaald en viel Liefhebber in een door hem gegraven kuil. Hij wilde een zesde team en kreeg het als teamleider toegewezen.

Overige teamleiders: v. Steenis (1) - v.d. Vaart (2) - Heuving (3) - Geldhof (4)
Kleinjan (5)

Hiermede besluiten we dit summiere overzicht. Voor wie meer wil weten zijn er de notulen.

M. DEGELING

OPNIEUW AFGEBROKEN PARTIJ

Het verschijnsel afgebroken partij speelt een belangrijke rol in ons klubblad. In het november/december nummer van Overschie Schaakt, heeft u mijn verslag kunnen lezen van mijn afgebroken partij tegen Kathy van der Mije (kompetitiewedstrijd tegen Utrecht 2 in de 1e ronde). Verder kon u zich ook vermoeien met het interessante toreneindspel Smit-Euwe, waarin onze klubgenoot over 2 pionnen meer beschikte (f en h pion). Die strijd werd bij het uitspelen op het bondsburo ten slotte remise.

Aan het einde van een competitieontmoeting worden de niet-beëindigde partijen afgebroken. Zij kunnen bij onderling overleg uitgespeeld worden of gearbitreerd worden. In de meer dan 10 jaar dat ik in de KNSB-competitie speel is er nog nooit een partij van mij door arbitrage beslist, tot dit seizoen dan.

Na de eerste ronde een fortuinlijk punt toegewezen gekregen te hebben, was de arbitrage van mijn competitiepartij tegen Oldenzaal (5e ronde) in eerste instantie uiterst ongunstig voor mij.

De partij werd n.l. verloren verklaard en dit was te onaangener, omdat de stand Overschie-Oldenzaal 5-4 was en daarmee op 5-5 kwam i.p.v. op $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$. Gelukkig had ik bij de eerste beoordeling varianten ingestuurd, zodat ik het recht van reklame had. Daarvan heb ik in niet geringe mate gebruik gemaakt. Uiteindelijk is de partij remise verklaard.

U treft in dit klubblad de curieuze korrespondentie via de kompetitieleider met de arbiter aan. Om de zaak wat leesbaarder te maken heeft de redaktie Rinus Degeling bereid gevonden de brieven op te fleuren met enige diagrammen. Op de inhoud van de brieven is verder geen censuur uitgeoefend. De wederzijdse fouten zijn in volle glorie blijven staan.

VERANTWOORDING EN HULDIGING

De brieven zijn door mij en de arbiter geschreven. Na de eerste brief van de arbiter, kunt u, als u een beetje thuis bent in de nederlandse schaakwereld, misschien de vraag beantwoorden: "Wie is deze arbiter?" Zelf had ik er geen moeite mee, evenals Jongsma, die onmiddellijk nadat ik hem de uitspraak van de arbiter voorgelezen had, zei: "Dat kan er maar één zijn, die zo eerlijk is". "Precies", antwoordde ik.

De mooie varianten, die u voorgeschoteld krijgt zijn niet allemaal van mijzelf afkomstig. Sterker nog het grootste deel is van een clubgenoot. Bij het schrijven van de eerste brief (12 januari 1977) heb ik enige varianten samen gevonden en getoetst met Wout van Veen. Het bleken de grondideeën te zijn voor varianten die later zo'n belangrijke rol zouden spelen.

De uitspraak van de arbiter fotokopieerde ik en verspreidde ik onder de Overschieënen. Daarop ontving ik reacties van Kloek, Vriend en Mastenbroek.

Dit is het moment om Mastenbroek er even uit te halen. Eisse maakte mij attent op de variant 1. Ke4 La5 2. Lb3 h5 !

De arbiter ging overstag wat zijn oordeel na 1. ke4 betref. Hij handhaafde echter zijn uitspraak dat de stelling verloren zou zijn voor zwart. Een protest werd ingediend. Tevens werden nieuwe varianten aangedragen. Het bleek moeilijk te worden om iets te vinden voor zwart. Van Nathans ontving ik de mededeling dat hij niets gevonden had. Zelf had ik een stel kleine verbeteringen ontdekt en enige onnauwkeurigheden van de arbiter.

Aan Mastenbroek komt de eer toe. Hij maakte mij attent op de mogelijkheid:

1. Ke2 Tg5 ! Eerlijk moet ik u bekennen dat ik hem aanvankelijk uitgelachen heb, bijna weggehoond. "Moet je zo remise maken".

Mast liet zich uitlachen, maar niet weghonen, hij volhardde en weerlegde ondertussen al mijn tegenwerpingen. Samen met Schmit had hij vele uren aan de stelling besteed en vele aantekeningen gemaakt. Het geheel zag er wonderlijk mooi uit. Zo'n zet 1. .. Tg5! doe je alleen in de analyse.

In de partij kies je uit 1. .. Tg1, 1. .. Tg8 of 1. .. La5, zoals de arbiter deed.

De geweldig mooie zet 1. .. Tg5 werd door de arbiter met skepsis ontvangen. Hij vertrouwde het lopereindspel niet.

Op zaterdag 19 maart onderzochten Mastenbroek, Vriend en ik in Hazerswoude voor de zoveelste keer het lopereindspel van ongelijke kleur. Wij kwamen tot de konklusie dat het altijd remise was.

De brief die daarop uitging naar de arbiter bleek inderdaad overtuigend genoeg. De arbiter verklaarde de partij remise.

Overschie was een matchpunt rijker en een half bordpunt.

Voor deze aanwinst wil ik naast Mastenbroek ook Letty bedanken, want zij heeft alle brieven en protesten uitgetypt. Dat alles betekent dat zowel Letty als Mast een kwart punt van het halve punt hebben binnengebracht.

Knuf en Mast, bedankt, ik heb genoten van jullie aktiviteit.

JAAP v.d. HERIK

Afgebroken stelling

Wit: Kd3 Th2 Lc2 pi a2 d4 e3 f4
Zwart: Ke7 Tg3 Lc7 pi a3 c3 e6 h6
Wit aan zet.

Vanwege de ongelijke lopers is de stelling moeilijk te beoordelen. De zwarte pionnenstelling lijkt ongunstig. Weliswaar heeft zwart 2 vrijpionnen, maar deze zijn gestopt en lijken vroeg of laat te vallen.

Dankzij de ongelijke lopers en de veropge-

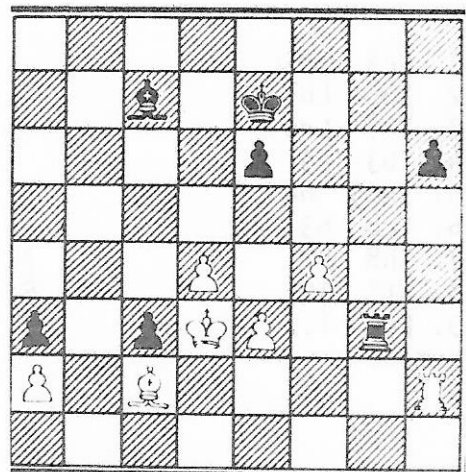

diagram 1

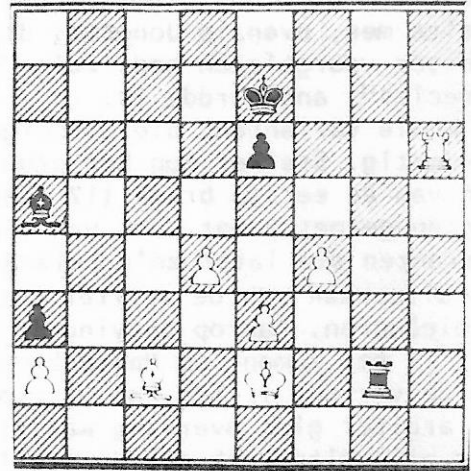
rukke a-pion beschikt zwart echter over voldoende tegenspel, waarbij enkele verrassende pointes optreden.

Het is onmogelijk de stelling volledig uit te analyseren. Op grond van enige hoofdkenmerken volgen hier verschillende varianten. Het blijkt hierin voortdurend dat wit niet tot winst kan komen.

Variant 1: (1. Ke2)

- a. 1. Ke2 Tg1
- 2. Lb3 La5
- 3. Txh6 c2
- 4. Lxc2 Tg2+
- 5. Kd1 Tg1+
- remise

diagram 2

- b. 1. Ke2 Tg1
- 2. Txh6 Tg2+
- 3. Kd3 La5
- 4. Th5 Lb4
- 5. Kc4 Txc2
- 6. Kxb4 Te2
- met remise.

of

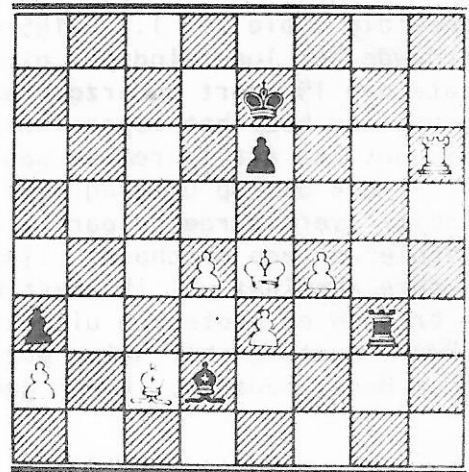
- 5. Tb5 Td2+
- 6. Kc4 Txc2
- 7. Txb4 Txa2 (7. Kxb4 Tb2+)
- 8. Kxc3 Te2
- 9. Kd3 a2
- 10. Ta4 Tf2
- 11. Ke4 Te2
- 12. Ta3 Kd6
- 13. f5 exf5+
- 14. Kxf5 Txe3
- met remise.

- c. 1. Ke2 Tg1
- 2. Kf2 Ta1
- 3. Lb3 c2
- 4. Lxc2 Txa2

Variant 2: (1. Ke4)

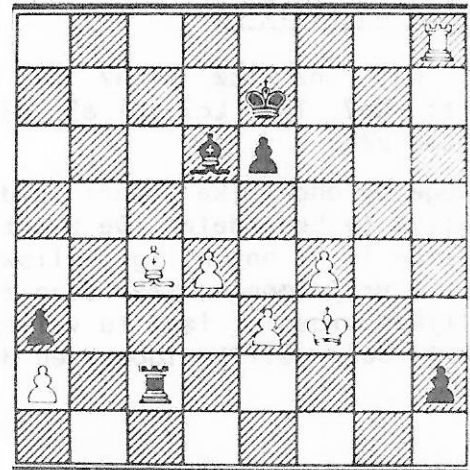
- a. 1. Ke4 La5
- 2. Lb3 Lb4
- 3. Txh6 c2
- 4. Lxc2 Ld2
- met waarschijnlijk remise

diagram 3

- b. 1. Ke4 La5
- 2. Th5 Lb4
- 3. Tb5 Ld6
- 4. Tb3 h5
- 5. Txc3 h4
- 6. Tc8 h3
- 7. Th8 h2
- 8. Kf3 Tb2
- 9. Lc4 Tc2
- remise

diagram 4

- er had moeten staan:
- 7. Th8 Tg2
 - 8. Lb3 h2
 - 9. Kf3 Tb2
 - 10. Lc4 Tc2

Verrassend in deze varianten is, dat zowel de c-pion als de h-pion gevaarlijk kunnen worden.

Een geheel andere mogelijkheid is overigens nog 1. Ke4 Tg6 en het valt niet te zien hoe wit kan winnen. Om de gedachten te bepalen een enkele variant:

- 2. Kf3 Tf6 3. Th5 Ld6 4. Ta5 Tf8 5. Ta7+ Kf6 6. Th7 Tb8 7. Txb6+ Ke7
- 8. Lb3 Txb3 9. axb3 a2 en zwart wint.

Wit is niet in staat een concreet winstplan te ontvouwen. Zwart beschikt over teveel tegenkansen. Derhalve claimt zwart remise.

ARBITRAGE SEIZOEN 1976/77 nr. 23

Wit aan zet: Kd3, Th2, Lc2, pi: a2, d4, e3 en f4

Zwart: Ke7, Tg3, Lc7, pi: a3, c3, e6 en h6

2 analyses

uitslag: 1-0

motivering : van de arbiter

Op algemene gronden is het moeilijk een oordeel te vellen dat verder gaat dan: wit staat beter. Nauwkeurige analyse zal moeten uitmaken of de stelling inderdaad gewonnen is.

Zowel de varianten die de witspeler als de varianten die de zwartspeler opstuurde bevatten fouten. Zoals voor de hand ligt, vond wit niet alle verdedigingsresources van zwart, terwijl de zwartspeler niet voldoende rekening hield met de omstandigheid dat wit geen haast heeft en vele op elkaar gelijke mogelijkheden heeft om de zwakke pionnen te belegeren.

Het is nauwelijks mogelijk dat onderstaande varianten geheel vrij van fouten zijn. Mijn indruk bij het analyseren was echter dat wit steeds weer een manier heeft om verder te komen, zodat ik denk dat ook in het geval dat er betere verdedigingen voor zwart gevonden worden wit weer nieuwe mogelijkheden zal blijken te bezitten.

Allereerst merk ik op dat 1. Ke2 niet voldoende is voor de winst: 1. .. Tg8 2. Lb3 (2. Txb6 Tg2+ 3. Kd3 La5 leidt tot stellingen die door de zwartspeler onderzocht zijn) 2. .. La5 3. Kd3 Tc8 en wit komt niet verder (4. Lc2 Tb8 of 4. Kc2 Tg8).

Beter is 1. Ke4 omdat zwart dan niet met schaak op de tweede rij kan komen.

Na 1. Ke4 kan volgen:

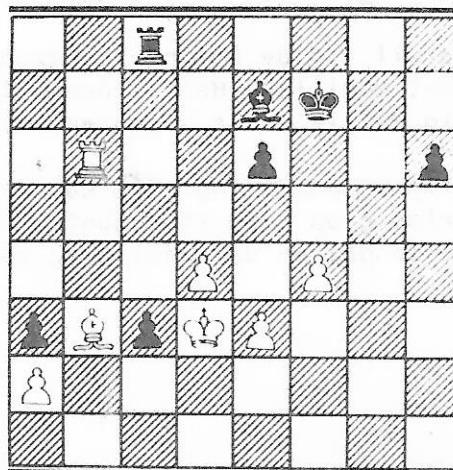
(a) 1... Tg8 2. Txb6 Tg2 3. Lb3 c2 4. Th1 La5 5. Tc1 en wint.

(b) 1. .. Tg6 2. Kf3 Tf6 (of 2. .. Tg1 3. Txb6 Ta1 4. Lb3 c2 5. Lxc2 Txa2 6. Txe6+ Kd7 7. Lf5) 3. Th5 Ld6 4. Ke2 Lb4 5. Le4 (echter niet 5. Kd3 wegens 5. .. Tg6 6. Kc4 Tg2 7. Le4 c2 8. Th1 Ld2 9. Lxg2 Lxe3=) 5. .. Kf7 6. Kd3 Kg7 7. Lb5 Ld6 8. Kxc3 en wit staat gewonnen hoewel de winst nog niet eenvoudig is.

(c) 1. .. La5 2. Lb3 en nu:

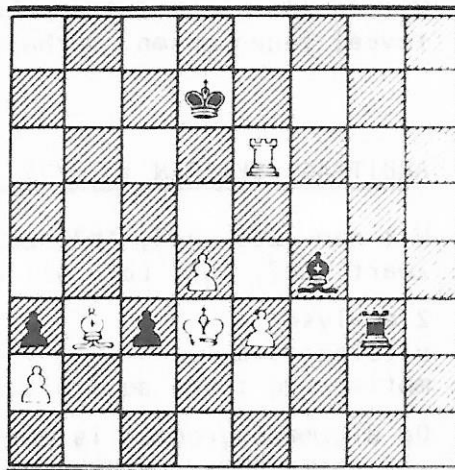
(c1) 2. .. Tg6 3. Kf3 Kf8 4. Kf2 (om Tg6-g1 te verhinderen) 4. .. Kg7 (of 4. .. Tg7 5. Txb6 Tc7 6. Lc2 Tb7 7. Th8+ en wint) 5. Lc2 Tf6 6. Th5 Lb4 7. Tb5 Le7 8. Ke2 Tf8 9. Kd3 Tc8 10. Tb6 Kf7 11. Lb3 en wint.

diagram 5

(c2) 2. .. Lb4 3. Kd3 (echter niet 3. Txb6 wegens 3. .. c2 4. Lxc2 Ld2)
3. .. Ld6 (of 3. .. Tg6 4. Kc4 La5 5. Th5 Lc7 6. Kxc3 Tg3 7. Kd2)
4. Txb6 Lxf4 5. Txe6+ Kd7 6. d5 Lg5 7. Kd4 Tf3 8. e4 en wint.
(c3) 2. .. Kd7 3. Kd3 Lc7 (3. .. Tg6 4. Ke2 Tg1 5. Kf3 Ta1 6. Ke4 Te1
7. Kd3 Tg1 8. Txb6 Tg2 9. Th5 c2 10. Lxc2 Td2+ 11. Ke4 Txc2 12. Txa5
Txa2 13. Ke5 Te2 14. e4 a2 + 15. d5 ed5 16. Kxd5 en wint)
4. Txb6 Lxf4 5. Txe6

diagram 6

Lg5 6. d5 Tf3 7. Ld1 Tf1 8. La4+ en wit wint.

Opmerking competitieleider:

De arbiter heeft de stelling geanalyseerd zoals die op de ingezonden analyses is vermeld. De pion staat in de door u ingezonden wedstrijdgegevens echter uitdrukkelijk op a6 ipv h6 !

Zonder ander bericht uwerzijds neem ik aan dat deze pion op h6 thuis hoort.

C. VERSTEEG.

Pijnacker, 9 februari 1977

Beste Cees,

De analyses van de arbiter zijn soms mooi, maar niet geheel vrij van fouten (zoals hij zelfs reeds opmerkte). Hierbij stuur ik je zowel verbeteringen in de varianten van de arbiter alsook nieuwe varianten.

De arbiter heeft de indruk dat de stelling voor wit gewonnen is; daarentegen staat dat ik de indruk heb dat de stelling remise is. Het zal moeilijk zijn het een of het ander met varianten te konkretiseren. Toch heb ik het mijns inziens iets gemakkelijker omdat ik slechts een remise variant behoef aan te geven die waterdicht is, hoe moeilijk dat op zich ook is.

De witspeler (of de arbiter) moet daarentegen op iedere zwarte mogelijkheid een winstplan ontvouwen. Deze stelling lijkt omkeerbaar, maar is het niet omdat je van de afgebroken stelling alleen kunt zeggen dat wie beter staat, zoals ook de arbiter opmerkt.

Als de arbiter in weerwil van de hem nu toegezonden varianten op zijn standpunt blijft staan, wordt het moeilijk. Het is een belangrijke beslissing die hij genomen heeft. Voorlopig wil ik eerst zijn reactie op de ingediende varianten afwachten.

Nog even een persoonlijke mededeling. Dit kan een netelige situatie worden, als de arbiter en ik voorlopig op onze standpunten blijven staan en ik tenslotte na maanden gelijk krijg, aangezien de toewijzing van mijn claim een heel matchpunt

scheelt. Dit is voor Overschie belangrijk i.v.m. het kampioenschap en voor Oldenzaal i.v.m. de degradatie.

De reglementen over arbitrage partijen ken ik verder niet, maar die situatie lijkt me niet aangenaam.

Jij staat er eigenlijk buiten en toch heb je ermee te maken als competitieleider. Op dit moment ben ik er eerlijk van overtuigd dat de afgebroken stelling remise behaalt. Indien de arbiter ondanks deze varianten echter bij zijn overtuiging blijft, dan kan het nog lang duren.

Tenslotte heb ik nog een officiële mededeling namens van Steenis.

Overschie - SMB3 = 6-4

De twee afgelopen partijen aan het 4e en 5e bord zijn zonder verder spelen door SMB opgegeven.

TOT ZIENS

Jaap

9 februari 1977

Stelling:

Wit : Kd3, Th2, Lc2, pi a2, d4, e3, f4

Zwart: Ke7, Tg3, Lc7, pi a3, c3, e6, h6

Wit aan zet.

Geachte arbiter,

Het vellen van een oordeel over een te arbitreren partij is een moeilijke zaak. Daar komt hij dat als twee opponenten van een te arbitreren partij niet dezelfde claim indienen, een van de spelers door de arbiter in het ongelijk gesteld wordt. Soms is dat terecht, soms ook diskutabel en misschien zelfs onterecht.

De afgebroken stelling die u voorgelegd werd, bezat een hoge graad van moeilijkheid. Uw oordeel "wit staat beter" is volkomen juist. Verder ben ik het ook met u eens als u stelt: "Nauwkeurige analyse zal moeten uitmaken of de stelling inderdaad gewonnen is", ofschoon ik dit vanuit mijn standpunt anders geformuleerd zou hebben.

Op grond van uw slotopmerking: "Mijn indruk bij het analyseren was echter dat wit steeds weer een manier heeft om verder te komen, zodat ik denk dat ook in het geval dat er betere verdedigingen voor zwart gevonden worden, wit weer nieuwe mogelijkheden zal blijken te bezitten", vrees ik dat uw analyses toch enigszins vanuit de optiek van de in alle objectiviteit genomen diagnose "wit moet gewonnen staan" voortkomen.

Het is erg moeilijk als zwartspeler objectief te zijn, dat weet ik, en nog moeilijker om objectief over te komen, maar niettemin ben ik van mening, dat na de nieuwe mogelijkheden van wit, op zijn beurt zwart weer nieuwe mogelijkheden zal bezitten om remise te kunnen maken.

Vanuit de stelling "wit staat beter" is het voor zwart voldoende om één enkele remisevariant, die eventueel als een rode draad door allerlei winstvarianten van wit loopt, aan te geven.

Indien de stelling voor wit gewonnen geacht wordt dan betekent dat dat wit tegen

elke verdediging van zwart een winstplan kan geven. Kortom, het is voor zwart nodig om een duidelijke remisevariant te geven, maar dat is tevens voldoende om de partij remise te doen verklaren.

Uw varianten zijn inderdaad niet geheel vrij van fouten c.q. foutjes, zoals u zelf ook al beweerde. Het blijft een moeilijke zaak. Met veel interesse en waardering heb ik uw gedachten over de stelling gevolgd. De door u aangegeven wendingen hebben weer ideeën bij mij opgeroepen, zoals dat omgekeerd waarschijnlijk ook het geval geweest is.

Ik zal me niet alleen bepalen tot het ingaan op uw varianten, maar ook een nieuwe gedachte aanbrengen. Hierbij heb ik de door u gebruikte onderscheidingen in varianten aangehouden.

Eén algemene opmerking wil ik nog maken: u houdt misschien te weinig rekening met de mogelijkheid die de schijnbare zwakke c- en h-pion hebben.

Na veel gepraat dan nu de varianten, daar gaat het om.

Na 1. Ke4 kan volgen

- (a) 1. ... Tg8 2. Txx6 Tg2 3. Lb3 c2 4. Th1 La5 5. Tc1 Te2
6. Lxc2 Ld2 7. Kd3 Lxe3 of
6. Txc2 Txc2 7. Lxc2 Ld2 en het is de vraag of dit eindspel gewonnen is. Ik betwijfel het: een voorbeeld om de gedachten te bepalen is 8. Kd3 Lc1 9. Ld1 f3 e4 12. f5 e5! of
6. Kf3 Th2 7. Lxc2 Ld2

Opmerking: Voor volledige analyse in deze variant verdient nog 3. ...Tb2 een nader onderzoek, hoewel ik denk dat wit met enig zoeken hier wel verder zal komen.

- (b) Een mooie variant die u geeft. Inderdaad zal wit wel gewonnen staan hoewel de winst niet eenvoudig is. Moeilijker wordt het m.i. voor wit na onmiddellijk 4. .. Kf7 met de bedoeling de c-pion op te geven en de h-pion te behouden.

- (c) 1. ... La5 2. Lb3

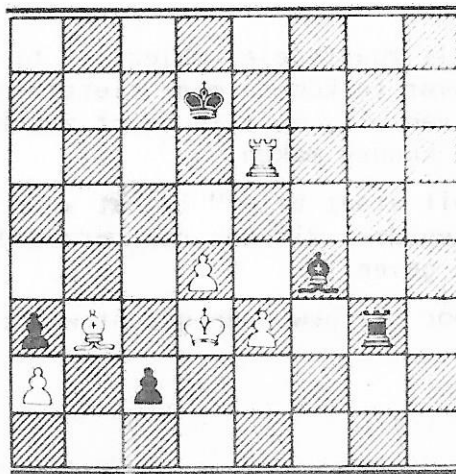
- (c1) 2. .. Tg6 3. Kf3 Kf8 4. Kf2 Tg7 5. Txx6 Tb7 6. Ke2 c2 7. Th1 (7. Lxc2 Tb2 is onduidelijk, maar misschien toch gewonnen voor wit) Tg7 8. Lxc2 Tg2+ 9. Kd1 Td2+ 10. Kc1 Te2 11. e4 Te1+ 12. Txe1 Lxe1 en dit lopereindspel is moeilijk, maar gemakkelijker dan onder (a), remise te houden.

Deze variant benadrukt de complexiteit van de stelling eens te meer.

- (c2) 2. .. Lb4 3. Kd3 Tg3 4. Kc4 La5 5. Th5 Tg2 6. Txa5 c2 7. Lxc2 Txc2+ 8. Kb3 Te2 9. Te5 Kd6 10. Kxa3 h5 (of 10. e4 Td2) en het toreneindspel geeft uitstekende remisekansen.

- (c3) 2. ... Kd7 3. Kd3 Lc7 4. Txx6 Lxf4 5. Txe6 c2 en het is niet te zien hoe wit remise ontloopt.

diagram 7

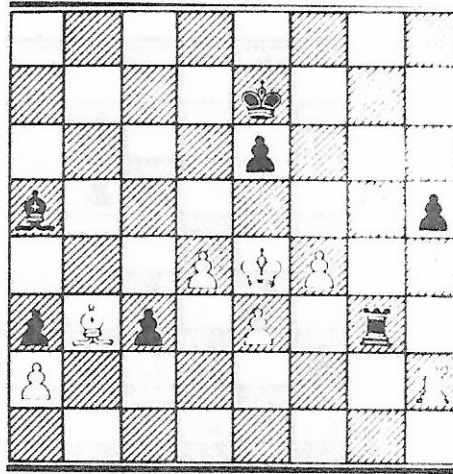

Overigens zij opgemerkt dat ook uw variant tussen haakjes niet geheel juist is: 3. ... Tg6 4. Ke2 Tg1 5. Kf3 Tb1 is beter. De strekking blijft echter in dit geval met het oog op 3. .. Tg6 4. Th5 Lc7 5. Kxc3 of 4. .. Lb4 5. Tb5 juist.

(c4) Deze analyse heb ik bij mijn eerste analyse niet gegeven (d.w.z. nog niet gevonden). U heeft hem kennelijk ook over het hoofd gezien. Volgens mij garandeert deze variant zeer snel remise:

2. ... h5 !

diagram 8

3. Txh5 c2! 4. Lxc2 Ld2 en remise is onvermijdelijk, ofschoon er nog vele varianten en variaties mogelijk zijn.

Es thetisch gezien is dit een mooie variant omdat hij verscheidene gedachten combineert.

Na 2. .. h5 heeft wit nog andere mogelijkheden, maar die verbeteren zijn positie niet of leiden tot reeds bekende remisevarianten.

Op grond van bovenstaande analyse claimt de zwartspeler nog steeds remise. Dat betekent in dit geval dat hij herziening van uw oordeel vraagt. Een nieuwe uitslag na herarbitrage is moeilijk, maar misschien het enig juiste.

SUKSES,
De Zwartspeler.

Wit aan zet: Kd3, Th2, Lc2, pi. a2, d4, e3, en f4
Zwart: Ke7, Tg3, Lc7, pi. a3, c3, e6 en h6

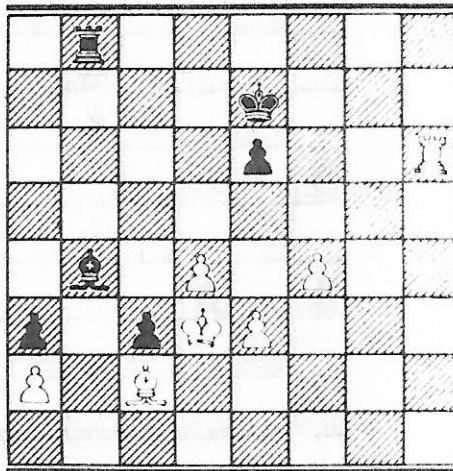
Geachte zwartspeler,

Arbitreren is inderdaad moeilijk, zoals het schaakspel zelf. Uw correcties op mijn analyse hebben mij tot de overtuiging gebracht dat zwart na 1.Ke4 met 1... La5 2. Lb3 Kd7 of 2. .. h5 ! remise kan maken. Bij controle van mijn variant na 1. Ke2 ontdekte ik echter dat ook deze niet juist was en dus ging ik me weer met deze zet bezig houden. Na lang zoeken meen ik nu een sluitende winstuitvoering gevonden te hebben, die ik u hieronder zal voorleggen.

Naast het al genoemde nadeel heeft 1. Ke2 verscheidene voordelen boven 1. Ke4. In de eerste plaats werkt de verdediging c3-c2, Lb3xc2, La5-d2 niet meer. Verder kan de witte koning vanuit e2 naar de f-lijn en wordt de diagonaal c2-g6 niet onderbroken.

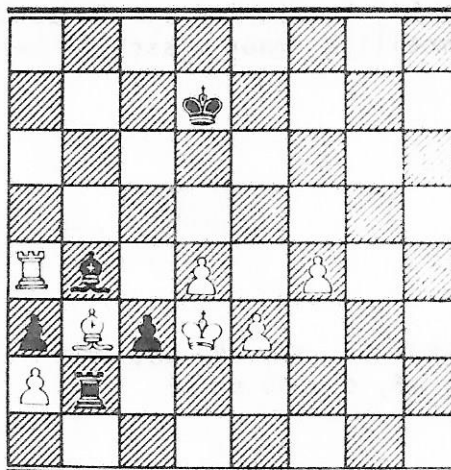
Na 1. Ke2 onderzoek ik drie antwoorden: (a) 1... Tg8, (b) 1... Tg1 en (c) 1.. La5
(a) 1.. Tg8 2. Lb3 La5 3. Kd3 Tc8 4. Lc2 Tb8 5. Th5! Lb4 6. Txb6 en wit heeft zonder concessies te doen een pion gewonnen

diagram 9

- (b) 1... Tg1 2. Lb3 en nu:
- (b1) 2.. La5 3. Kd3 Tg6 4. Th5 Lb4 5. Tb5
- (b2) 2... Kd7 3. Txb6 Tg2+ 4. Kd3 La5 5. Lxe6+ Ke7 (5.. Kc7 6. Th1 c2 7. Tc1) 6. Lb3 c2 7. Tc6
- (b3) 2.. Tb1 3. Kd3 Tb2 4. Txb6 La5 (4.. c2 5. Lxc2 Txa2 6. Txe6+! Kd7 7. Ta6) 5. Txe6+ Kd7 6. Ta6 Lb4 7. Ta4

diagram 10

- (c) 1.. La5 2. Lb3 en nu:
- (c1) 2.. Lb4 3. Kd3 Tg6 (3.. Ld6 4. Txb6 Lxf4 5. Txe6+ Kd7 6. d5) 4. Lc2

u de volgende varianten maar eens.

Verder vertel ik je dat ik de laatste kompetitiwedstrijd heb gewonnen. Mijn tegenstander heeft zonder verder spelen opgegeven. Bij het afbreken heb ik ondanks mijn straal gewonnen positie en mijn gebrek aan tijd (lustrum studievereniging en kandidatenmatches en dan nog zo'n afgebroken partij uit de 5e ronde van de KNSB-kompetitie) gestaan op uitspelen.

Ik heb de schrik van de vreemde gang van zaken bij het arbitreren van afgebroken partijen goed te pakken. Voorwaar, het is een slecht systeem om afgebroken partijen te laten arbitreren.

Als een van beide kombattanten even niet alert is, dan kunnen de vreemdste uitslagen tot stand komen.

Hartelijke groeten
en tot ziens,

Pijnacker, 8 maart 1977.

Geachte competitieleider,

In de 5e ronde van de KNSB-kompetitie werd in de wedstrijd Overschie-Oldenzaal de partij Schepers- v.d. Herik aan het eerste bord afgebroken na de 50e zet. De witspeler wenste arbitrage; de zwartspeler wilde eigenlijk uitspelen. Aangezien de witspeler daar geen trek in had, dwong hij de over weinig tijd beschikkende zwartspeler (het Hoogoventoernooi was aan de gang) af te wegen of deze tijd vrij zou maken voor het uitspelen, dat dan in Oldenzaal zou moeten geschieden, dan wel of hij met arbitrage akkoord zou gaan. Na lang wikken en wegen besloot de zwartspeler om met arbitrage akkoord te gaan.

De door de competitieleider aangewezen arbiter diende uitsluitstel over de stelling te geven. Aangezien beide spelers analyses ingestuurd hadden, moest hij zijn mening ondersteunen met concrete varianten. De arbiter is op dat moment als het ware een rechter die uitspraak doet. Hij kan goede konklusies trekken maar hij kan zich ook vergissen. Onze arbiter nu deed de volgende uitspraak:

de stelling is voor wit gewonnen.

Hij ondersteunde die uitspraak met varianten die begonnen met 1. Ke4. Daarnaast deed hij de uitspraak dat 1. Ke2 niet voldoende is voor de winst.

Deze uitspraak werd door de competitieleider overgenomen. De competitieleider stelde op zijn beurt de spelers daarvan in kennis, al dan niet via hun teamcaptains.

De zwartspeler protesteerde tegen dat deel van de uitspraak waarin de arbiter zei: de stelling is voor wit gewonnen na 1. Ke4.

Op dat moment dient de arbiter zich mijns inziens alleen bezig te houden met het protest van de zwartspeler. Hij kan het protest afwijzen of toewijzen.

Wat gebeurde er echter? De arbiter wees het protest inderdaad toe. Vervolgens dacht hij bij zich zelf, wacht eens even, dan ga ik opnieuw naar 1. Ke2 kijken.

Niemand had hem daarom gevraagd. De arbiter, die als rechtspreker tussen twee partijen dient op te treden, trad hiermee in de rechten van Oldenzaal en verloor

daarmee zijn onpartijdigheid. Immers hij begon de belangen van de witspeler te verdedigen en vocht daarmee zijn eigen uitspraak aan.

Nu neem ik onmiddellijk aan dat dit in alle eerlijkheid gebeurd is. De betrokkenheid van de arbiter bij de schaakstelling was groter dan het besef dat hij daarbij de ene partij bevoordeelde en de andere partij benadeelde. Want de eerste bordspeler van Oldenzaal kan rustig in zijn stoel blijven zitten, aangezien de arbiter de taak op zich genomen heeft om te bewijzen dat de stelling eventueel gewonnen is voor wit.

Naar mijn mening had de competitieleider daarna de arbiter erop moeten wijzen dat dit precedentueel gezien niet kon en dat een eventueel falen van de arbiter eerst dan recht gezet kan worden, wanneer één van beide partijen protest zou aantekenen tegen de reeds bekende en aan iedereen toegestuurde uitspraak van de arbiter.

Enfin, deze gang van zaken is voor velerlei uitleg vatbaar. Ik ben mij ervan bewust dat geen van de partijen met opzet deze situatie gezocht heeft.

Niettemin dien ik hier een ernstig protest in tegen deze gang van zaken en ik verzoek de competitieleider er in het vervolg voor te zorgen dat een dergelijke situatie zich niet meer voor kan doen.

Hoogachtend,

H.J. v.d. Herik.

9 maart 1977.

Geachte arbiter,

Na de 5e ronde van de KNSB-kompetitie werd aan u de volgende stelling ter arbitrage voorgelegd:

Wit (aan zet): Kd3, Th2, Lc2, pi a2, d4, e3 en f4
Zwart: Ke7, Tg3, Lc7 pia3, c3, e6 en h6.

U ontving twee analyses, een van de witspeler en een van de zwart-speler. Als arbiter diende u uitspraak te doen in het verschil tussen wit- en zwartspeler. Aangezien de witspeler winst en de zwartspeler remise claimde, moest u met concrete varianten uw bewering staven. U deed de volgende uitspraak: (verkorte versie):

de stelling is voor wit gewonnen en u ondersteunde die uitspraak met varianten die begonnen met 1. Ke4.

Daarnaast deed u de uitspraak dat 1. Ke2 niet voldoende is voor winst. Deze uitspraak werd door de competitieleider overgenomen.

De competitieleider stelde op zijn beurt de spelers daarvan in kennis.

De zwartspeler protesteerde tegen dat deel van de uitspraak waarin de arbiter zei: de stelling is voor wit gewonnen na 1. Ke4. Vanaf dat moment diende de arbiter zich mijns inziens alleen bezig te houden met het protest van de zwart-speler. Hij kan het protest toewijzen of afwijzen.

Een andere mogelijkheid zou nog kunnen zijn, dat de arbiter zei: "Uw korrekties op mijn analyse na 1. Ke4 zijn juist, maar ik wil u erop wijzen dat 1. Kxc3 ook gewonnen is voor wit, zodat mijn oordeel over de stelling niet verandert". Dit is volgens mij al een geval in het grensgebied. Op zich valt er weinig tegen

te doen omdat de arbiter kan zeggen dat hij in eerste instantie één volledig uitgewerkte winstvariant overtuigend genoeg vond.

Wat gebeurde er echter ? U wees, als arbiter het protest inderdaad toe. In uw schrijven vervolgde u met: "Bij controle van mijn variant na 1. Ke2 ontdekte ik echter dat ook deze niet juist was en dus ging ik me weer met deze zet bezig houden."

Niemand had u daarom gevraagd. U had daarover al een uitspraak gedaan. Als u zelf het recht neemt op uw eerder gedane uitspraken, zonder dat daarom gevraagd wordt, terug te komen, welke waarde moet dan aan zo'n uitspraak toegekend worden? en aan de nieuwe uitspraak ?

Natuurlijk begrijp ik dat u hier als schaker aan de slag bent gegaan maar in uw enthousiasme en belangstelling voor de afgebroken positie vergat u uw rol als rechtspreker. U trad nl. in de rechten van de witspeler. Hij (en ook de zwartspeler, hoe zot dat i.c. ook klinkt) kan protest aantekenen tegen uw eerder gedane uitspraak: remise na 1.Ke2.

Verder heeft uw schrijven de schijn dat u uw eerder gestelde diagnose "wit staat gewonnen" hardnekkig wilt verdedigen, gezien uw uitlating " 1.Ke4 remise, dus ging ik me weer bezighouden met 1. Ke2". Dat voor een bij de partij betrokken schaker vanzelfsprekend "dus", past mijns inziens een rechtspreker niet !

Volharding is voor de schaker een geweldig goede eigenschap, een arbiter dient zich echter niet zodanig op te stellen.

Zoals de zaken nu staan, bent u begonnen de belangen van de witspeler te verdedigen, ook al vocht u hiermee uw eigen uitspraak aan. Vanzelfsprekend weet ik dat dit gebeurd is door uw zoeken naar eerlijkheid en objectiviteit. Edoch, uw betrokkenheid bij de schaakstelling was groter dan het besef dat u daarbij de ene partij bevoordeelde en de andere benadeelde.

Het zal u duidelijk zijn, dat de zwartspeler hierbij een fel protest tegen deze gang zaken wil laten horen. Het is voor de zwartspeler dan ook inacceptabel als u, na het zien van mijn nieuwe varianten na 1. Ke2 eigener beweging terugkomt op 1. Ke4.

De bedoeling van het protest is niet hiermee remise te claimen. Het zij verre van mij een procedurele halve punt op deze manier te verkrijgen. Wel wil ik dat er volledige duidelijkheid bestaat over wat een arbiter mag en wat hij niet mag. Daarom verzoek ik u, behalve op mijn analyses, ook op dit protest te antwoorden.

Hoogachtend,

De Zwartspeler.

Stelling:

Wit (aan zet): Kd3, Th2, Lc2, pi a2, d4, e3, f4
Zwart : Ke7, Tg3, Lc7, pi a3, c3, e6, h6

Geachte arbiter,

De stelling is rijker aan mogelijkheden dan wij tot nu toe voor mogelijk hielden en misschien wel houden. Wederom heb ik met belangstelling uw vondsten bekeken.

Veel waardering heb ik als schaker voor uw subtiele manoeuvres in de verschillende varianten. Desalniettemin meen ik enige foutjes in uw varianten ontdekt te hebben, die van beslissende aard bij het oordeel over de stelling kunnen zijn.

Ook nu weer zal ik me niet alleen bepalen tot het ingaan op uw varianten, maar opnieuw een nieuwe gedachte leveren. Hierbij heb ik de door u aangehouden onderscheidingen in varianten gebruikt.

Een laatste opmerking nog: nog steeds ben ik van mening dat u te weinig rekening houdt met de mogelijkheden van de zwarte c- en h-pion, die u alleen maar schijnt te beschouwen als pionnen die vroeg of laat moeten vallen.

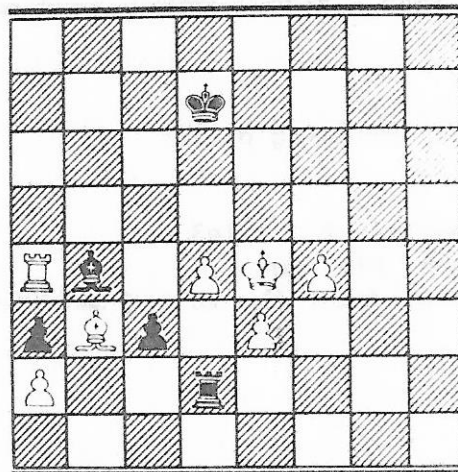
Dan nu de varianten. Na 1. Ke2 kunnen de volgende varianten op het bord komen:

- (a). 1. ... Tg8 2. Lb3 La5 3. Kd3 Th8 4. Th5 Lb4 5. Kc4 (5. Tb5 Ld6 6. Kxc3 h5) c2 6. Lxc2 Tc8+ 7. Kxb4 Txc2 8. Kxa3 Tc3+ 9. Kb4 Txe3 en zwart houdt het toreneindspel remise.

Helaas ontbreekt mij de tijd verder in uw b-varianten te duiken. U bent wel erg summier wat het zwarte tegenspel betreft. Voor de aardigheid geef ik hier een wending voor zwart, die nog niet tot het door mij gewenste doel leidt. De uitbouw van dit idee komt misschien nog. Gaarne behoud ik mij hierbij het recht voor ook op uw b-varianten terug te komen.

- (b3) 1. .. Tg1 2. Lb3 Tb1 3. Kd3 Tb2 4. Txb6 La5 5. Txe6+ Kd7 6. Ta6 Td2+ (7. Kc4 c2) Lb4 8. Ta4

diagram 12

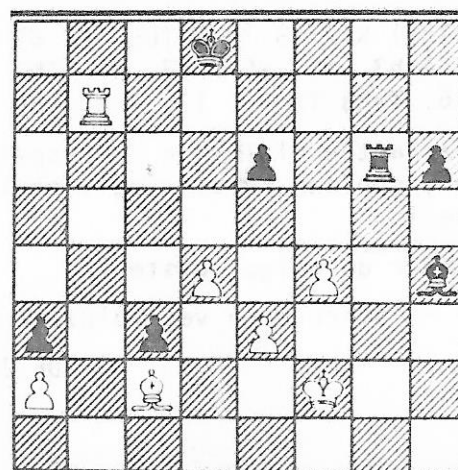

Txa2 9. Txb4 Tb2 10. Kd3 c2 11. Kd2 a2 12. Lxa2 Txb4 en wit wint natuurlijk met een kwaliteit tegen 3 pionnen.

Een mooie variant, dat wel, en tevens een motief dat ook laat zien dat naast de c- en h-pion ook de a-pion gevaarlijk kan zijn.

- (c2A) 1. ... La5 2. Lb3 Kd7 3. Kf2 Tg6 4. Th5 Lb4 5. Tb5 Le7 6. Tb7+ Kd8 7. Lc2 Lh4+

diagram 13

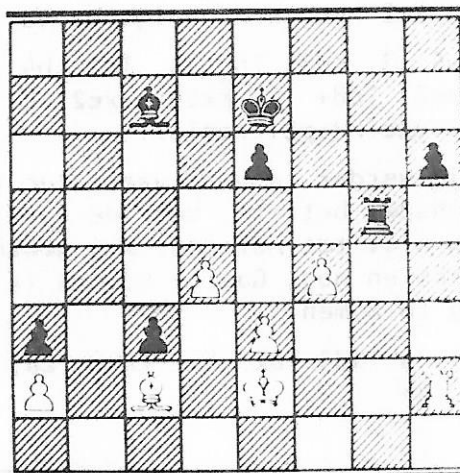

8. Ke2 Tg2+ 9. Kd3 Le1 en het is niet duidelijk wie er beter staat.

(c2B) Na 1. La5 La5 2. Lb3 Kd7 3. Kf2 Tg8 4. Txh6 Tb8 5. Ke2 c2 6. Th1 Tc8 7. Tc1 Kd6 8. Txc2 Txc2 9. Lxc2 Lc3 10. Kd3 Lb2 11. e4 Lc1 12. f5 speelt zwart natuurlijk e5 en remise is een feit.

(c3) Dit antwoord van zwart heeft u kennelijk tot nu toe over het hoofd gezien. Het opent weer een geheel nieuw onderzoeksterrein. Het lijkt mij dat in deze variant zwart, ondanks de gekompliceerdheid van de stelling altijd remise kan maken.

diagram 14

1. .. Tg5

Onmiddellijk vindt er al een splitsing plaats

(c3a) 2. fxg5

(c3b) 2. Kf3

Verder volgt op 2. Kd3 natuurlijk 2. .. Tg3

(c3a) 2. fxg5 Lxh2 3. gxh6 Kf6 (of f7)

Het voert in eerste instantie, dacht ik, te ver om alle varianten die nu kunnen ontstaan uit te meten.

Onderzocht zijn:

4A Kd3

4B e4, 4C h7, 4D Kf2.

Alle varianten leverden remise op.

Een motief is nu ook de loper van de verkeerde kleur (h-pion).

(c3b) 2. Kf3 h5

De bedoeling van Tg5 is om de h-pion van opzij te dekken. Ook hier zijn vele varianten mogelijk. Naar mijn mening heeft zwart altijd wel een remise weg ter beschikking.

Om de gedachten te bepalen, leg ik u één variant voor, waarvan ik niet zal beweren, dat hij foutloos is.

3. Lb3 Tf5 4. Tg2 (4. Lc2 Tg5) Kf7 5. Ke4 Tb5 6. d5 exd5 7. Lxd5+ Kf6

8. Lb3 h4 9. Kf3 Th5 10. e4 h3 11. e5+ Ke7 12. Th2 Lb6 13. Kg3 Le3

14. Lc2 Th8 15. f5 Lg1 16. Txh3 Txh3+ 17. Kxh3 Ld4 remise.

Op grond van bovenstaande varianten claimt de zwartspeler nog steeds remise. Dat betekent in dit geval dat hij opnieuw herziening vraagt van uw oordeel en wel dat de stelling na 1. Ke2 remise is.

Uw beslissing is moeilijk, maar de enige juiste.

Sterkte en veel plezier met de analyses.

DE ZWARTSPELER.

16 maart 1977

Geachte zwartspeler,

Het is naar mijn mening de taak van een arbiter om de juiste uitslag van een niet beëindigde partij vast te stellen. Dit is een zeer lastige taak en daarom heeft de KNSB geëist dat de betrokkenen "schaaktechnische redenen ter staving van de ingediende claim" geven, als ze tenminste het recht willen hebben om tegen de beslissing van de arbiter in beroep te gaan.

Toen u me opmerkzaam had gemaakt op de onjuistheid van varianten waarop ik mijn beslissing "1-0" had gebaseerd betekende dit dat ik me opnieuw in de stelling moest verdiepen. Waarom zou ik daarbij gebonden zijn aan een door mij gedane uitspraak als: 1. Ke2 is niet voldoende voor de winst, wanneer deze op een onjuiste variant berust? U stelt dat niemand me gevraagd had me weer met 1. Ke2 te gaan bezig houden. Ik was echter genoodzaakt me weer met de stelling te gaan bezig houden en dat houdt in het onderzoeken van alle mogelijkheden. Verder vraagt u: welke waarde moet aan mijn uitspraken toegekend worden? Geen enkele! Ze moeten slechts op hun juistheid onderzocht worden. Dit is altijd mogelijk want het competitie-reglement verplicht de arbiter om zijn "motieven" te geven.

Wat betreft uw opmerking over mijn tekort aan objectiviteit moet ik u wel enigszins gelijk geven. Als ik de hypothese "1.Ke2 wint" ga onderzoeken kruip ik onwillekeurig in de huid van de witspeler. Ik vind het moeilijk om tegen mezelf te zeggen: en nu ga ik proberen 1.Ke2 te weerleggen.

Daarom zou ik willen dat iedereen te werk ging zoals u, dat wil zeggen uit alle macht proberen mijn varianten te weerleggen, want dan kan aangenomen worden dat tenslotte een juist oordeel bereikt wordt. Het is echter niet waar dat ik hardnekkig mijn oorspronkelijke beslissing "1-0" wil verdedigen.

Indien deze beslissing juist blijkt te zijn geweest beschouw ik dit als toeval, gezien de vele fouten die ik bij de analyse gemaakt heb.

Ik hoop dat ik uw protest hiermee naar tevredenheid heb beantwoord en tevens hoop ik dat we het spoedig over "onze" stelling eens zullen worden.

De arbiter.

Beantwoording tweede protest tegen de beslissing "1-0".

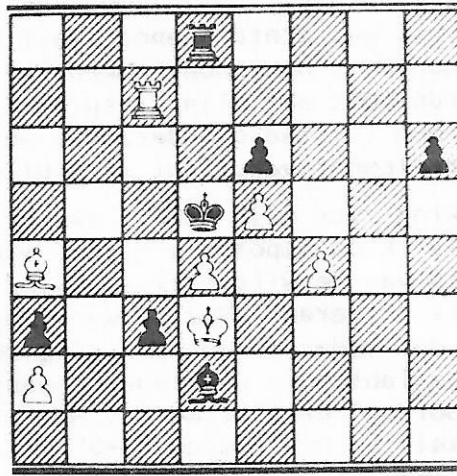
Geachte zwartspeler,

U hebt weer enkele onjuistheden in mijn analyse aangewezen, maar enigszins tot mijn eigen verbazing bleek het betrekkelijk gemakkelijk om de varianten te verbeteren zodat ik nog steeds van mening ben dat de stelling gewonnen is voor wit. Zwarts c- en a-pion zijn gevaarlijk omdat ze zo ver zijn opgerukt, maar het schijnt dat wit ze toch steeds buiten gevecht kan stellen. Vooral als wit pion e6 veroverd heeft kan hij zich veel permitteren omdat hij dan drie verbonden vrijpionnen heeft. De h-pion zou ik niet "gevaarlijk" willen noemen, maar ik geef toe dat hij in een aantal stellingen een doorslaggevende factor kan zijn.

Ik zal nu ingaan op de punten die u te berde heeft gebracht.

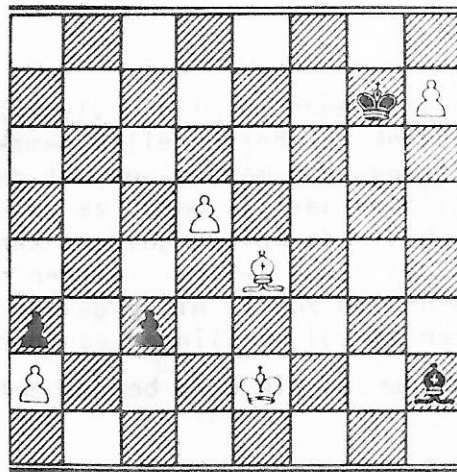
- (a) 1. .. Tg8 2. Lb3 La5 3. Kd3 Th8 . Deze zet is te passief om serieuze remisekansen te geven. Een goede methode is 4. Th5 Lb4 5. Te5 en de drie verbonden vrijpionnen brengen de beslissing.
- (b3) Een spitsvondige variant die u geeft ! Ik zie echter niet hoe het spel van zwart verbeterd kan worden.
- (c2A) 1. .. La5 2. Lb3 Kd7 3. Kf2 Tg6 4. Th5 Lb4 5. Tb5 Le7 6. Tb7+ Kd8 7. Lc2 en nu is 7. .. Lh4+ inderdaad zeer sterk. De variant is echter als volgt te verbeteren: 5. Lc2 Tg8 en nu leidt 6. Txb6 Tb8 7. Ke2 La5 8. Lb3 tot (c2B) terwijl het idee van (c2A) ook met succes toegepast kan worden: 6. Tb5 Le7 7. Tb7+ Kd6 (of 7. .. Ke8 8. Tb3 Lh4+ 9. Kf3 Tg3+ 10. Ke4) 8. La4 Lh4+ 9. Ke2 Td8 10. Kd3 Le1 11. e4 Ld2 12. e5+ Kd5 13. Tc7 met ondekbaar mat.

diagram 15

- (c2B) 1. .. La5 2. Lb3 Kd7 3. Kf2 Tg8 4. Txb6 Tb8 5. Ke2 c2 6. Th1 Tc8 7. Tc1 Kd6 8. Txc2 Txc2 9. Lxc2 Lc3 10. Kd3 Lb2 11. e4 Lc1. Wit wint met 12. e5+
- (c3) 1. .. Tg5 is inderdaad een verdediging die nader onderzoek verdient. Het lopereindspel na 2. fg5 Lxh2 is m.i. echter gewonnen: 3. gh6 Kf6 4. h7 Kg7 5. Lb3 e5 6. Lc2 ed4 7. ed4. Zwarts beste verdediging is nu het geven van de c-pion om de a-pion te kunnen houden. Wit wint dan door gebruik te maken van tempodwang:
7. .. Lg1 8. d5 Lh2 9. Le4

diagram 16

c2 10. Lxc2 Le5 11. Le4 Kf7 12. Kd3 Ke7 13. Kc4 Kd6 14. Kb3 Lb2
15. Kb4 Kd7 16. Kc5 Le5 17. Lf5+ Kc7 18. Lg4 Lb2 (18. .. Ld6+
19. Kd4) 19. d6+ Kd8 20. Kd5.

Overigens begrijp ik niet wat u bedoelt met uw opmerking over de loper van de verkeerde kleur.

De arbiter.

21 maart 1977

Geachte arbiter,

Uw antwoord op mijn schrijven kwam dit keer zeer snel. Dit kwam, omdat u mijn varianten gemakkelijk kon verbeteren. Toch heb ik het idee dat de snelheid u hier parten gespeeld heeft.... Inderdaad heeft u weer waardevolle bijdragen geleverd, maar voorts enkele wendingen overzien. Vooral uw variant en opmerkingen onder (c3) verbaasden mij. Het lopereindspel is volgens mij totaal remise, ofschoon enkele varianten moeilijk zijn.

De arbitrage heeft het karakter gekregen van een strijd tussen uw inventiviteit en de mijne. Gezien deze sportieve strijd is het overigens niet eens zeker of het uiteindelijk oordeel, waartoe wij zullen komen, objectief juist is of niet. In ieder geval is het duidelijk dat we een aantal prachtige mogelijkheden hebben ontdekt. Toch bekruipt mij soms de idee dat ik in het nadeel zou kunnen zijn, omdat de arbiter, die in de huid van de witspeler is gekropen, een sterker schaker zou kunnen zijn.

Op dit moment sta ik voor het probleem wat ik u zal sturen. Natuurlijk de tegenvarianten op uw varianten. Voor variant (c2A) is dat duidelijk, echter voor variant c3 kan ik u overstelpen met varianten, die allemaal remise opleveren in dit ongelijke lopereindspel (eenvoudige en iets moeilijker varianten). Eventueel kan ik u deze varianten toesturen. In eerste instantie zal ik mij beperken tot de weerlegging van uw variant en het geven van een enkele gedachte. Tegelijk zal ik mijn opmerking van de vorige keer over de loper van de verkeerde kleur (h-pion) uitwerken.

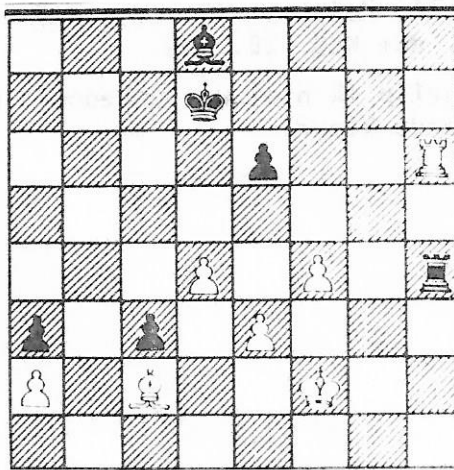
U heeft mijn protest naar tevredenheid behandeld, hoewel ik het nog steeds niet met u eens ben aangaande uw terugkomen op de gedane uitspraak. Het lijkt mij echter zinloos in een juridische discussie hierover te treden, temeer daar de schaaktechnische discussie al moeilijk genoeg is.

Ook ik hoop dat we het spoedig over "onze" stelling eens zullen zijn, maar dan wel met remise als uitslag. Het klinkt subjektief, zo is het ook, dat kunt u zich voorstellen.

Evenals Cato moet mij een laatste opmerking voor de zoveelste keer van het hart: Nog steeds ben ik van mening dat u te weinig rekening houdt met de mogelijkheden van de zwarte c-pion.

(c2A) 1. Ke2 La5 2. Lb3 Kd7 3. Kf2 Tg6 4. Th5 Ld8 5. Lc2 Tg4
6. Txx6 Th4

diagram 17

(of misschien zelfs 6. .. Lh4+) 7. Txh4 Lxh4+,

Het lopereindspel houdt zwart remise.

Is in uw variant de zaak na 5. Lc2 Tf6 helemaal duidelijk ?

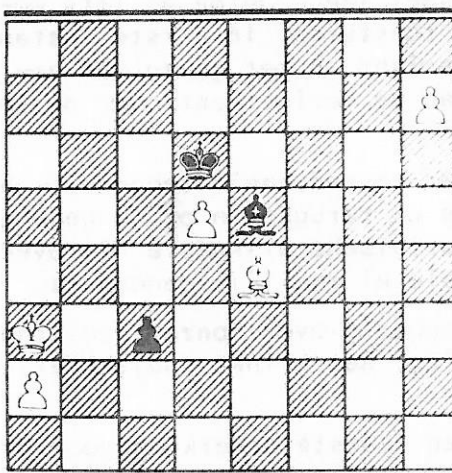
(c3) 1. Ke2 Tg5 2. fg5: Lxh2 3. gh6: Kf6 4. h7 Kg7 5. Lb3 e5 6. Lc2 ed4: 7. ed4:

Hier merkt u op dat zwarts beste verdediging is, het geven van de c-pion om de a-pion te kunnen behouden. Dit is nu juist niet waar. U vervolgt met 7. .. Lg1 8. d5 Lh2 9. Le4 c2

Dit is te vrijgevig. Onder het motto een pion gaat vroeg of laat verloren geeft u de verkeerde. Zie mijn opmerking over de mogelijkheden van de zwarte c-pion. Daaraan voeg ik nu toe de machteloosheid van de witte h-pion.

Als volgt wilde ik verder gaan: 9. .. Le5 10. Kd3 Kf7 11. Kc2 Ke7 12. Kb3 Kd6 13. Kxa3 c2 !

diagram 18.

14. Lxc2 Kxd5. Remise, omdat de zwarte loper tegen de witte a-pion wordt geofferd.

Dit wat de loper van de verkeerde kleur betreft.

Verder wil ik u erop wijzen dat de zet 5. Lb3 niet veel presteert en eigenlijk de minst kansrijke mogelijkheden voor wit betekent.

SLOTKONKLUSIE

Als u de laatste brief van de arbiter gelezen hebt, dan begrijpt u dat Mastenbroek de grote analysator van Overschie is geweest. Hij en niemand anders heeft de varianten gevonden, die tot het uiteindelijk oordeel van de arbiter, dat de stelling remise is, leiden.

Na het standbeeld voor Wilschut voor zijn overwinning tegen Voorschoten is het nu tijd om een standbeeld voor Mastenbroek op te richten. Overigens werden we in de tijd van Schmid s partij geen kampioen (net geen kampioen; Oh VHS 2.

Nu ligt de weg naar het kampioenschap wagenwijd open.

```

+++++
+   MASTENBROEK   +
+   ANALYSATOR    +
+   VAN OVERSCHIE +
+                 +
+++++

```

JAAP v.d. HERIK

LAST

In de tijd dat de afgebroken stelling mij bezighield, rolde het volgende briefkaartje door de bus

<p>afz. N.B.C. Den Haag</p>	<p>Jaap v.d. Herik Pasteurlaan 4 Pijnacker</p>
---------------------------------	--

Hoe weet de Nederlandse Bond van Carrepondelierspelers dat ik zo'n afgebroken partij heb ?

Op de achterkant stond het volgende:

Geacht Klublid,

Het door u gevraagde boek 68.981 "Hoe win ik van een sukkel" kunnen wij u tot onze spijt niet onmiddellijk leveren. Zodra het gevraagde voorradig is, ontvangt u zo snel mogelijk een exemplaar thuis.

Vriendelijke groeten van uw N.B.C.

1. Ke4 Tg6 2. Kf3 Tf6 3. Th5 e5 4. de5: Tg6 5. Lf5 Ke8 6. Th2 Tb2 7. Tc2 La5 8. Kg4 Lb6 9. etc. 5. Le4 Tb2 6. Th6: Ta2 7. Tc6 La5

1. Ke4 La5 2. Th5 Lb4 3. Tb5 Ld6 4. Tb3 h5 5. Tc3 Lb4 6. Tb3 Ld2 7. Ta3: h4 8. Ld1 Tg1 9. Lf3 h3 10. Ta7+ Kc8 11. Th7 Te1 beter 10. Kd3 derhalve: 9. Lf3 Te1 10. Tb3 Lc1 11. f5 ef5:+ 12. Kf5: Le3:

Leuk zo'n boekenklub en zulke verkopers.

JAAP v.d. HERIK